

תפ"ח (חיפה) 8398-05-12 - מדינת ישראל נ' מופיד אבו מוך

פלילי - חוק העונשין - עבירות המתה

var MareMakom = "תפח (חיפה) 8398-05-12 - מדינת ישראל נ' מופיד אבו מוך , תק-מח תפח (חיפה) 8398-05-12(3),
18649(17/09/2013)";

תפ"ח (חיפה) 8398-05-12 - מדינת ישראל נ' מופיד אבו מוך מחוזי חיפה

תפ"ח (חיפה) 8398-05-12

מדינת ישראל

נגד

מופיד אבו מוך (עציר)

בית המשפט המחוזי בחיפה

[17.09.2013]

כב' השופט יוסף אלרון, נשיא [אב"ד]

כב' השופט עודד גרשון

כב' השופט אברהם אליקים

גזר דין

א. מבוא

במהלך שמיעת הראיות, הגיעו הצדדים להסדר טיעון בעקבותיו הודה הנאשם בעובדות כתב אישום מתוקן ובהתאם לכך הורשע בעבירות לפי סעיפים 298, 329 (א)(2) ו-144 (ב) לחוק העונשין התשל"ז - 1977 (להלן: חוק העונשין), קרי, הריגה, חבלה בכוונה מחמירה ועבירות בנשק.

על פי הסדר הטיעון הסכימו הצדדים כי המאשימה תעתור לעונש של 24 שנות מאסר בפועל בעוד הנאשם יעתור ל-17 שנות מאסר בפועל בלבד. כן הוסכם כי הצדדים יעתרו להשתת מאסר על תנאי ולפסיקת פיצויים לטובת משפחת המנוח בהתאם לשיקול דעת בית המשפט.

ב. עובדות כתב האישום המתוקן

אחות הנאשם מאורסת לאדם בשם מוחמד, שהיה בן כיתתו של נאהד אבו מוך ז"ל (להלן - "המנוח"). בתאריך 13.4.2012 נהג המנוח ברכבו בפראות והשמיע מוסיקה בקול רם, דבר שהכעיס מאד את הנאשם ומוחמד אשר החליטו לתאם פגישה עם המנוח על מנת לתקוף אותו.

עובר ליציאתם למקום המפגש החליט הנאשם לפגוע במנוח ולשם כך הצטייד באקדח ובתחמושת מתאימה (להלן - "הנשק"), כל זאת ללא ידיעת מוחמד. כשעה לאחר מכן, הגיעו הנאשם ומוחמד למקום המפגש והמתינו לבוא המנוח. דקות ספורות לאחר מכן הגיע המנוח למקום המפגש כשעמו חברו עמאד ואחיו עאדל.

משירד המנוח מרכבו, ניגש אליו מוחמד ותקף אותו, ובין השניים התפתחה קטטה. משהבחינו בקטטה, ירדו עאדל ועמאד מהרכב בו הגיעו וניסו להתקרב אל המנוח ומוחמד. בשלב זה הוציא הנאשם את הנשק והחל לירות לעבר עמאד בכוונה לגרום לו חבלה חמורה.

הנאשם התקרב אל המנוח, הכה בחוזקה בראשו עם קת הנשק וגרם לו לפצע קרע בראשו. הנאשם הצטרף לקטטה ובמהלכה ירה קליע אחד, שחדר לראש המנוח וגרם למותו.

מיד לאחר מכן עלו מוחמד והנאשם לרכבם ונמלטו מהמקום כשהנאשם עדיין נושא את הנשק. במעשיו גרם הנאשם למות המנוח במעשה אסור, ניסה שלא כדין לפגוע באדם בקליע בכוונה לגרום לו לחבלה חמורה וכן נשא והוביל נשק אשר סוגל לירות כדור שבכוחו להמית אדם, בלא רשות על פי דין להחזקתו ונשיאתו. ג. ראיות לעונש

לנאשם רישום פלילי (ט/2), לפיו נדון ביום 30.5.2010 בבית משפט לנוער בחדרה, ללא הרשעה, בגין עבירה של תגרה במקום ציבורי מיום 6.2.2008 (עת היה כבן 17.5 שנים).

המאשימה העידה לעניין העונש את אבי המנוח, מר פתחי אבו מוך, ואת אחי האב, מר וג'יה אבו מוך. המנוח היה הבן השני מתוך שלושה בנים ובת. האב העיד שכשנה לפני שנהרג נשא המנוח אישה, וכי אשתו, שהייתה בהריון, עזבה את הבית והפילה את עובריה. בית המנוח סגור והמשפחה מתקשה להיכנס לבית. משנתבקש לספר על השפעת הטרגדיה על המשפחה סיפר האב כי "אני לא חי", לא עובד, עבר שני ניתוחי לב פתוח וחושב על המנוח. אמו של המנוח אינה מצליחה לישון בלילות, צועקת כי היא רוצה את בנה ונזקקת לטיפול פסיכולוגי. אחיו של המנוח, שהיה עד לאירוע, נמצא בטרומה. האב והדוד ביקשו להטיל על הנאשם עונש חמור לשם הרתעת הרבים. הדוד הוסיף ותאר כיצד נהרסה המשפחה ונפגע תפקודו של אחיו, אבי המנוח.

ד. תסקיר שירות המבחן

שירות המבחן התרשם שקיים פער בין מהלך חייו הנורמטיבי של הנאשם עד האירוע, בהיותו ללא רקע פלילי חמור, נעדר דפוסי חשיבה עבריינים, תוקפניים ואלימים, לבין חומרת העבירה שביצע. לנוכח פער זה, התקשה קצין המבחן להעריך את רמת הסיכון להישנות המעשים והמליץ להטיל על הנאשם ענישה הרתעתית מוחשית של מאסר בפועל ופיצוי כספי למשפחת המנוח.

כאן המקום לציין כי בפני שירות המבחן, הנאשם הודה במיוחס לו אך הוסיף כי משהבחין בקטטה ניגש אל המנוח על מנת להרחיקו כשאקדח טעון בידו וכי תוך כדי כך נפלט כדור מהאקדח ופגע בראשו של המנוח. בפתח הדיון הפנינו את תשומת לב הסניגור לך שלכאורה הדבר סותר את הודיית הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן. הסניגור הבהיר כי הנאשם אינו חוזר בו מהאמור בעובדות כתב האישום המתוקן.

הסניגור ציין כי בדברי הנאשם לקצין המבחן בדבר פליטת כדור, הסביר כי לא כיוון את האקדח אל המנוח וירה, אלא כי ההדק נלחץ תוך כדי המעורבות בקטטה. ב"כ המאשימה לא התנגדה להבהרה זו (עמוד 158 לפרו' שורה 12). בטיעוניה הכתובים (עמוד 4 לט/1) הוסיפה ב"כ המאשימה כי הטענה בדבר "פליטת כדור" בוודאי שלא יכולה להיטען לגבי היריות לעבר עמאד חברו של המנוח.

ה. תמצית טיעוני הצדדים

1. בטיעוניה בכתב (ט/1) שנתמכו בפסקי דין (ט/3), ביקשה ב"כ המאשימה להטיל על הנאשם עונש של 24 שנות מאסר, בנוסף למאסר מותנה ופיצוי למשפחת המנוח. לדבריה מדובר באירוע טראגי ומיותר, אשר התפתח על רקע ענין פעוט הקשור לאופן נהיגת המנוח וכי התנהגות הנאשם לא היתה ספונטנית ובלתי נשלטת. חלף זמן לא קצר מרגע הפגישה הראשונה ועד לשלב בו המית הנאשם את המנוח. בכל אחד מהשלבים, יכול היה הנאשם לעצור לרגע, לשקול את צעדיו, להפסיק את האירוע כולו ולמנוע את המוות. במעשיו גרם הנאשם נזק בלתי הפיך למנוח ולבני משפחתו.

ב"כ המאשימה טענה כי בנסיבות העניין הרי שהעונש הראוי לעבירת ההריגה בלבד, הינו העונש המקסימלי הקבוע בחוק (20 שנה). יחד עם העונש הראוי בגין העבירה של חבלה בכוונה מחמירה והעבירות בנשק, הרי שיש להשית על הנאשם את העונש המקסימלי במסגרת טווח הענישה המוסכם - 24 שנות מאסר בפועל.

2. ב"כ הנאשם ביקש להטיל על הנאשם עונש של 17 שנות מאסר. לטענתו בהתחשב בנסיבות המיוחדות כפי שהתבררו במהלך שמיעת הראיות, מתחם הענישה בעבירת הריגה נע בין 12 ל-15 שנים. הסניגור הדגיש כי בגין עבירת החבלה בכוונה מחמירה לא נפגע אדם. בנוסף הפנה הסניגור לשינוי המהותי שבין עובדות כתב האישום המקורי, לבין עובדות כתב האישום המתוקן, שינוי שנעשה לאור העדויות שנשמעו וחוות דעת שהציג בפני המאשימה. לנאשם לא היתה כוונה להמית את המנוח. הנאשם אדם נורמטיבי לחלוטין, סיים 12 שנות לימוד עם בגרות מלאה, הקים משפחה ועסק ועבד כשנתיים עד למעצרו. מוחמד שותפו של הנאשם נדון ל-12 חודשי מאסר בלבד.

לתמיכה בטענותיו הציג הסניגור קלסר ובו פסקי דין שונים (ס/1) בהם ניתנו עונשי מאסר שבין 16 ל - 23 שנה. הסניגור טען כי העונשים באותם פסקי דין ניתנו בעניינים שנסיבותיהם היו חמורות יותר מנסיבות ביצוע העבירות בעניינו.

בתום הטיעונים לעונש שב הנאשם והודה "במעשה החמור שעשיתי", הביע צער וחרטה, ביקש סליחה ממשפחת המנוח והביע תקווה שלא תדע יותר צער.

דיון

ו. מתחם העונש ההולם

עיון בעובדות כתב האישום מראה שכל שלוש העבירות שבהן הורשע הנאשם הן חלק מתוכנית עבריינית אחת, שבוצעה באותה מסגרת זמן. לפי סעיף 40ג'(א) לחוק יש במקרה זה לקבוע מתחם עונש הולם לאירוע כולו. במסגרת הסדר הטיעון הציגו הצדדים מתחם עונש הולם מוסכם, בין 17 ל-24 שנות מאסר. אנו סבורים כי יש לאמץ מתחם זה בהתחשב בערך החברתי שנפגע, מידת הפגיעה בו ומדיניות הענישה הנהוגה כפי שהוצגה ע"י שני הצדדים. בנסיבותיו של תיק זה, כעסו של הנאשם על המנוח בשל נהיגתו הפראית תוך השמעת מוסיקה בקול רם, הביא לטרגדיה איומה שהסתיימה במות המנוח. המוות פגע קשות במשפחתו הגרעינית והמורחבת של המנוח. אלמנתו הצעירה של המנוח עזבה את הבית והפילה את עובריה, והורי המנוח ואחיו טרם התאוששו מהטרגדיה הקשה שפקדה אותם. יפים לכאן דברי השופט א' רובינשטיין שנכתבו בפסק דין מיום 11.6.2013:

"המקרה שבפנינו הוא מסוג המקרים, המעידים על הקלות הבלתי נסבלת של נטילת חיי אדם במדינת ישראל, ואין צורך להביא ראיות הרבה כי מקרים אלה הפכו, למרבה הצער, לחזון נפרץ לעתים מזומנות במחוזותינו. במקרה דנא מחלוקת של מה בכך על חנית רכב, לגיטימית או לא, הסתיימה בתוצאה שאין קשה הימנה - נטילת חיי אדם. למותר להכביר מלים בדבר נעלותו של עקרון קדושת החיים (ראו לאחרונה ע"פ 2167/12 פלונית נ' מדינת ישראל (17.3.13), בפסקה י"ד), ועל הפוגע בו לדעת כי יהיה צפוי לענישה מחמירה, מחמירה מאד"

ע"פ 6162/10 כבאז נגד מדינת ישראל (11.6.2013).

יצוין כי בעניין כבאז הורשע הנאשם גם בעבירת פציעה. הוא נדון ל-20 שנות מאסר בפועל, ובהתחשב גם במצבו הנפשי, הפחית בית המשפט העליון את העונש ל-18 שנה בגין ההריגה, אליהם התווספו במצטבר 6 חודשי מאסר בגין הפציעה ובסה"כ 18.5 שנות מאסר.

3. חשוב להדגיש כי אין להקל ראש בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה, עבירה לפי סעיף 329 (א)(2) לחוק. על חומרתה של עבירה זו ניתן ללמוד מהעובדה כי העונש המקסימאלי הקבוע בחוק הוא 20 שנות מאסר גם כשמדובר במי ש"מנסה שלא כדין לפגוע באדם באמצעות קליע".

4. אנו מבקשים להדגיש גם את החומרה הרבה שבה אנו רואים את העבירות בנשק שנעברו על ידי הנאשם. זמינותו של נשק חם המוחזק באופן בלתי חוקי הפכה זה מכבר לרעה חולה. נפשו של הציבור קצה במצב שבו עבריינים מחזיקים בנשק חם ומשתמשים בו כדי לפגוע ביריביהם.

דומה שכיום אין עוד צורך להכביר מילים באשר לחומרתן הרבה של עבירות בנשק והמקרה שלפנינו יוכיח: סכסוך פעוט הביא לכך שהנאשם נטל נשק המוחזק שלא כדין נשא והוביל אותו, השתמש בו בפועל והמית את המנוח (באורח נס לא נפגע גם עמאד מן הירי שביצע הנאשם לעברו). ואמנם בסדרה של פסקי דין פסק בית המשפט העליון כי הגיעה השעה להחמיר בענישה בגין עבירות בנשק. ראו, למשל, את ע"פ 4460/11 מדינת ישראל נגד אחמד פאיד (פסק דין מיום 28.11.11, פורסם ב"נבו"). ע"פ 9373/10 חמד ותד נגד מדינת ישראל (פסק דין מיום 14.9.11, פורסם ב"נבו").

יפים לכאן דברים שכתב כב' השופט פוגלמן בע"פ 8416/09 (וערעורים נוספים) מדינת ישראל נגד מחמוד חרבוש ואח' (פסק דין מיום 9.6.10 שפורסם ב"נבו"), בסעיף 55 לפסק הדין:

"לפני סיום, לא מן המותר להזכיר מושכלות יסוד. חומרתה של עבירת החזקת הנשק, מקורה בכך שעבירה זאת אינה נעשית לרוב אלא כדי לאפשר ביצוען של עבירות אחרות, שמעצם טבעו של הנשק, כרוכות באלימות או בהפחדה. (...) כפי שצינה חברתי הנשיאה ד' ביניש, המציאות השוררת בארץ המתבטאת בזמינותו של נשק חם ורב עוצמה שיש עמו פוטנציאל להסלמת האלימות העבריינית, מחייבת מתן ביטוי עונשי הולם והחמרה ברמת הענישה (ראו ע"פ 1332/04 מדינת ישראל נ' פס, [פורסם בנבו] סעיף 4 (...)). יש לעשות כן עוד בטרם ייעשה באקדח שימוש קטלני, באמצעות הרחקת המחזיק בו מן החברה לפרק זמן, והעברת מסר מרתיע באמצעות עונש מאסר ממשי לריצוי בפועל (ראו למשל ע"פ 3361/08 ליבוביץ' נ' מדינת ישראל (...)) [פורסם בנבו]; ע"פ 5220/09 עוואודה נ' מדינת ישראל (...))" [פורסם בנבו] [ההדגשה שלנו].

דברים דומים נאמרו בע"פ 6671/06 מדינת ישראל נ' מאדי סרור [פורסם בנבו] (פסק דין מיום 14.12.06, פורסם ב"דינים"):

"(...) החזקת נשק טעון מקרבת את הסיכון לאלימות קשה עד קטלנית. המציאות בארץ מחייבת מתן ביטוי עונשי הולם לאותה מסוכנות כמו גם לזמינותם ונפיצותם של כלי נשק למיניהם".
ובע"פ 7955/06 מיסור כרכור נ' מדינת ישראל (פסק דין מיום 1.1.07, פורסם באתר האינטרנט של בית המשפט העליון [פורסם בנבו]) אמר בית המשפט העליון כדלקמן:

"(...) החזקת נשק שלא כדין על ידי מי שלא הורשה לכך, היא עבירה לה נודעות השלכות חמורות במיוחד בשנים האחרונות, כאשר עבריינים עושים שימוש תכוף בנשק חם כדי לבצע עבירות או כדי לחסל חשבונות עם יריבים. כתוצאה מכך נפגעו לא אחת אנשים חפים מפשע, ועל כך השקפת הפסיקה היא כי יש לגזור למבצעים של עבירות מסוג זה עונש מאסר מתוך תקווה שבדרך זו ניתן יהיה לצמצם את מימדיה של התופעה".
5. לאור האמור לעיל אנו קובעים כי מתחם העונש ההולם עומד על עונש מאסר בפועל שבין 17 ל-24 שנות מאסר.
ז. העונש המתאים

במקרה זה איננו רואים לחרוג ממתחם העונש ההולם. שאלת שיקום אינה עומדת על הפרק, ולאור האמור בתסקיר שרות המבחן ועברו הפלילי של הנאשם לא נראה שיש חשש למסוכנות בעתיד. לכך נוסיף כי אנו סבורים שיש לאמץ את הסדר הטיעון בהתאם לקריטריונים שנקבעו בפרשת פלוני (ע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(1) 577 (2002)). הנאשם הוא צעיר כבן 23. נטל אחריות על מעשיו, הביע צער וחרטה גם כלפי משפחת המנוח. עד לאירועי כתב האישום, חי הנאשם חיים נורמטיביים, סיים לימודי תיכון עם בגרות מלאה, הקים עסק ועבד בו במשך שנתיים עד מעצרו. הסתבכותו היחידה בעבר היתה בשל קטטה בה נטל חלק בעת שהיה תלמיד כיתה יב', בגינה נשפט בבית משפט לנוער, ללא הרשעה. לאור תיקון עובדות כתב האישום המקורי והוראת החיקוק המקורית (רצח בכוונה תחילה), תיקון שנעשה במסגרת הסדר הטיעון, ניתן להבין מדוע ניהל הנאשם את המשפט עד לאותו מועד. כך גם ניתן לראות את ההפחתה מחומרת המעשים כפי שתוארו בעובדות כתב האישום המתוקן.

עם זאת אנו סבורים כי בבואנו לקבוע את העונש הראוי במקרה זה עלינו לשוות לנגד עינינו את הצורך בהרתעת הרבים מפני ביצוע עבירות מסוג העבירות שביצע הנאשם. אנו מאמינים כי הענישה בעניינו של הנאשם תביא לתוצאה המקווה.
ח. סיכום

אשר על כן ולאור כל האמור לעיל אנו מחליטים להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:
20 שנות מאסר לריצוי בפועל. תקופת המאסר תחושב מן היום שבו נעצר הנאשם בקשר לתיק זה, 13.4.2012.
שנתיים מאסר על תנאי למשך 3 שנים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתקופה זו עבירת אלימות מסוג פשע, או עבירות בנשק, ויורשע עליה.

אנו מחייבים את הנאשם לשלם לעיזבון המנוח, באמצעות הורי המנוח, פיצויים בסך ₪ 150,000. הנאשם יפקיד את הסכום האמור בקופת בית משפט עד ליום 1.5.2014. המאשימה תמסור למזכירות בית המשפט את הפרטים הדרושים לצורך קבלת התשלום.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.
ניתן היום, יג' תשרי תשע"ד, 17 ספטמבר 2013, במעמד באי כח הצדדים והנאשם.